

ثبت اختراعات و علائم در آمریکا

«سیستم انحصار اختراعات افروزنده آتش نبوغ است»
ابراهام لینکن

چه! چرا! و چگونه ثبت اختراع عملی میشود.

(۱)

ثبت انحصاری اختراع چیست؟

ثبت انحصاری اختراع برای مدت محدودی از یک مخترع در برابر کسانی که بخواهند اختراع او را در کشورهای متحده آمریکا بکار برند یا بفروشند حمایت میکند. این امتیاز برای اولین مخترعی که آنرا ارائه کند از طرف دولت فدرال آمریکا صادر میگردد.

مقررات آن از اینقرار است:

۱- اولاً یک اختراع باید یک عمل کاملاً جدید باشد و یا یک مصنوع کاملاً جدید. باید در آن عنصری وجود داشته باشد که برای کسان دیگری که در جهت مشابه آن فعالیت میکنند کاملاً غیرمنظره و مفید باشد. حق انحصاری اختراع باید کاملاً آن اختراع را تعریف کند و بگوید که چگونه باید آنرا ساخت و بکار برد. ثبت انحصار اختراع در مورد فکر و ایده صرفی صادر نمیشود بلکه برای راه ساختن آن فکر و ایده صادر میشود.

۲- ثانیاً اختراع جدید باید چیزی باشد که صدور امتیاز آن از نظر قانون منعی نداشته

باشد. مصنوعات، ماشین آلات جدید قابل صدور امتیازند و همچنین است صنایع تزیینی جدید و نهالها (مثلاً کسی که گل پرورش میدهد گل سرخ جدیدی از لحاظ رنگ و بوجود بیاورد مثل گل سرخ صلح) ولی امتیاز برای یافتن راه جدیدی در معاملات و یا فرمول جدید ریاضیات و یا یافتن قوانین طبیعی جدید صادر نمیشود.

۳- ثالثاً کسی امتیاز انحصار اختراع را بدست میآورد که اولین کسی باشد که آنرا ساخته و در موقع ارائه کردن طرز کار آن را تشریح کند. قبل از صدور امتیازی توسط دولت تقاضای آن در دائره مخصوص انحصار اختراعات مورد بررسی و معاینه قرار میگیرد. قسمت اعظم این بررسی مربوط است به مطالعه انحصار اختراعات مشابه قبلی که به بینند چقدر از این اختراع جدید در آنها پیش بینی شده است.

۴- رابعاً برای بدست آوردن امتیاز انحصار اختراع باید در زمان مناسب تقاضا نمود زیرا اگر فهمیده شود که این اختراع یکسال قبل از تقاضای مخترع در کشور آمریکا بکار رفته یا فروخته شده و یا اینکه مطالبی راجع به آن در يك نشریه چاپ شده و در يك کشور دیگری منتشر شده باشد و یا اینکه او قبلاً اختراع خود را در کشور دیگری به ثبت رسانیده و بعداً بخواهد در کشور متحده آمریکا آنرا به ثبت رساند تقاضای ثبت اختراع او پذیرفته نخواهد شد. و به علاوه يك مخترع نمیتواند اختراع خود را برای يك مدتی ترك کرده و بعد از اینکه شخص دیگری آن را ساخت تازه ب فکر بیفتد که برای آن اختراع امتیاز ثبت معتبری بدست بیاورد. چنین کسی موفق نخواهد شد زیرا از نظر قانون شخص دومی (اولین مخترع) شناخته میشود.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی
(۳)

چرا باید انحصار اختراع را ثبت نمود؟

قانون اساسی کشورهای متحده آمریکا به کنگره اجازه داده که از حقوق انحصاری مخترعین نسبت به اختراعاتشان حمایت کند و یا ب معنای دیگر مشوق پیشرفت صنایع و هنرهای مفید باشد. واضعین قانون اساسی معتقد بودند که اگر مخترعین بتوانند از دزدیده شدن اختراعاتشان توسط اشخاص دیگر جلوگیری کنند تعداد اختراعات در دنیا افزوده خواهد شد. این يك نظر منطقی بود و در عمل هم مطلوب از آن بدست آمد زیرا که شهرت نبوغ آمریکائیان عالمگیر گشت. اما قانون اساسی این پیش بینی را هم کرده است که مدت این حمایت باید محدود باشد با اینکه جهت يك مدت هفده ساله برای اعتبار انحصار اختراع برای انحصار اختراعات معمولی و نهالها تعیین نموده است.

به مخترع يك صنت تزيینی این حق داده شده است که بين سه مدت قانونی (سه سال و نیم ۷ سال و ۱۴ سال) یکی را انتخاب کند. وقتی که مدت مقرر منقضی شد مالك اختراع نمیتواند مانع شود از اینکه دیگران اختراع او را مورد استفاده قرار دهند.

با ارزش ترین نتیجه روش ثبت انحصار اختراع از نظر مخترع اینست که وقتی که او اختراعی میکند و آنرا به ثبت میرساند همین عمل ثبت کردن با این قدرت را میدهد که مانع شود از اینکه رقبای او یا تقلید کنندگان، آن اختراع را بنفع خودشان مورد استفاده قرار دهند. به علاوه میتواند در صورت تمایل اختراع خود را ببازار عرضه کند. یعنی او هم میتواند اختراع خود را بفروشد و یا اینکه جوازی برای اشخاص مختلف صادر کند که از اختراع او استفاده کنند و در مقابل حق امتیازی باو بپردازند.

اگر چنین حمایتی وجود نداشت کسی که مقدار زیادی وقت و پول برای تکمیل اختراعی صرف کرده قادر نمیبود که رقبای خود را از تقلید آن مانع شود. در حالیکه آنها بدون اینکه مخارجی متحمل شوند قادر خواهند بود که اختراع او را بقیمت ارزانتری تهیه کرده و ببازار عرضه کنند و به منفعت کمتر قناعت نمایند و در نتیجه صاحب اصلی اختراع را از میدان رقابت خارج کنند و مخترع اصلی که نبوغ او میتواند در موارد عدیده دیگری نیز بحال اجتماع مفید واقع شود دلسرد گردیده و قادر نخواهد بود که به اختراعات دیگر خود ادامه دهد. هدف اصلی ثبت انحصاری اختراع اینست که جامعه مطمئن شود که مخترعین میتوانند با خیال راحت به ایجاد کردن بپردازند و اطمینان داشته باشند از اینکه در طول مدت مقرر از طرف قانون، مالك اختراع خود هستند.

این مسئله مهم است که باید بدان توجه داشت که حق ثبت اختراع باعث نمیشود که مخترع بتواند اختراع خود را ساخته و ببازار عرضه کند چون این حق قبل از ثبت اختراع نیز برای او وجود داشته ولی فقط فرقی اینست که در آن صورت مجبور بوده که مخفیانه عمل کند زیرا چون آنرا در مراجع قانونی به ثبت نرسانده اگر اختراع او بدست کسانی بیفتد او حق خود را برای همیشه از دست داده است.

حقی که امتیاز ثبت انحصار اختراع برای مخترع ایجاد میکند اینست که او میتواند مانع شود از اینکه دیگران آنرا بسازند و بفروشند ولی دیگر حقی برای او نسبت به اختراع دیگران ایجاد نمیکند مثلاً اگر یک سازنده درهای فولادی يك در جدیدی بسازد و يك قفل ساز قفل جدیدی را اختراع کند که فقط بآن دری که جدیداً اختراع شده است میخورد امتیازی که به قفل ساز داده میشود این حق را باو نمیدهد که آن در فولادی را نیز ساخته و با نصب قفل خودش ببازار عرضه کند و در عوض سازنده در فولادی هم نمیتواند با در دست داشتن امتیاز ثبت اختراع در فولادی قفل اختراعی قفل ساز را ساخته و در داخل در فولادی خود نصب کند. و معمولاً در يك چنین مواردی دو مخترعی که کارشان لازم و ملزوم یکدیگر است قراردادهایی

برای استفاده مشترک از اختراع یکدیگر منعقد میکنند باینصورت که قفل ساز جوازی به سازنده درمیدهد که در مقابل پرداخت حق الامتیازی از اختراع او استفاده کند یا اینکه هر دو تبادل جواز میکنند بدون پرداخت حق الامتیاز در اینصورت سازنده در فولادی میتواند قفل اختراعی را در روی درهای خود نصب کند و متقابلاً قفل ساز هم میتواند درها را ساخته و سپس قفلهای خود را در روی آن نصب نماید .

مسئله‌ای که دانستن آن حائز اهمیت فراوانی است اینست که اختراعات مولود احتیاجات جامعه بشری است و در نتیجه ممکن است افراد متعددی برای رفع آن نیازمند به تلاش باشند بدون اینکه اطلاعی داشته باشند که شخص یا اشخاص دیگری هم در همان زمینه مشغول فعالیت میباشد در این صورت اگر تمام اشخاص به نتیجه مشابه برسند قانوناً کسی مالک آن اختراع شناخته خواهد شد که آنرا زودتر به ثبت رسانده است و در نتیجه قادر خواهد بود که مانع شود از اینکه دیگران اختراع خود را بسازند و یا بفروش رسانند در هر حال کسانی که اختراعی میکنند و آنرا به ثبت میرسانند موقعیت ممتازی را از نظر محیط تجارت آمریکا احراز میکنند زیرا که تجارت آمریکا اصولاً طرفدار ثبت اختراعات است . به علاوه کسانی که مصنوعات جدیدی را عرضه میکنند رفقای تازه‌ای بدست می‌آورند و بازارهای جدیدی ایجاد مینمایند و در نتیجه میتوانند مقامی را که شایسته نبوغ آنها است در دنیای صنعت احراز کنند .

(۳)

بچه طریق میتوان امتیاز ثبت انحصار اختراع را بدست آورد؟

اولین کاری که يك مخترع بعد از تکمیل ایده اختراعش باید بکند اینست که يك گزارش کامل از آن تهیه کرده و در آن تمام جزئیات را با نهایت دقت و موشکافی تشریح کند و روشن نماید که اصولاً اختراعش چیست؟ موارد مصرفش کدامست؟ و با ضمیمه کردن نقشه و در صورتیکه نمونه‌ای هم تهیه کرده باشد عکس از آن. بعد باید آنرا شخصاً تاریخ گذارده و تحت عنوان مخترع آنرا امضاء کند. و بلافاصله يك شخص قابل اعتمادی را یافته و وضع اختراعش را برای او توصیف کند و از او خواهش کند که او هم گزارش را امضاء کرده و تاریخ بگذارد. ولی باید سعی کند که برای این منظور کسی را انتخاب نماید که اگر چند سال هم بگذرد باز بتواند او را بعنوان اولین شاهد معرفی کند برای اینکه این مسئله خیلی مهم است که او باید بتواند چند سال بعد ثابت کند که در چه زمان و با چه کسی برای اولین بار راجع به اختراعش مذاکره کرده است.

دومین کاری که باید بکند اینست که تحقیق کند که آیا اختراعش قابل ثبت است یا نه البته اشخاصی وجود دارند که کار آنها اصولاً اینست که با مخترعین همکاری کنند و اختراعات را به ثبت برسانند. این اشخاص برای دادن جواب به تحقیقات مخترع بر اشخاص ناوارد برتری دارند. و کلایمی که کارشان ثبت اختراعات است خیلی زود میتوانند به مخترع منقاضی ثبت بگویند که آیا اختراع او قابل حمایت هست یا نیست ولی غالباً آنها ترجیح میدهند که قبل از دادن جواب قطعی تحقیقی در دفتر ثبت اختراعات بکنند و ببینند که چند اختراع در زمینه مشابه اختراع مورد تقاضا تاکنون به ثبت رسیده است.

باید توجه داشت که نتیجه این تحقیق هر چه باشد نمیتواند کاملاً تضمین کند از اینکه تقاضای ثبت اختراع حتماً مورد قبول مقامات مربوطه قرار خواهد گرفت. اما این عمل باعث خواهد شد که يك مقدار زیادی وقت و پول در صورت آشکار شدن اینکه عین این اختراع را قبلاً دیگری به ثبت رسانیده است صرفه جوئی شود. اگر مخترعی تصمیم گرفت که با يك وکیل متخصص ثبت اختراعات مشورت کند اولین چیزی را که باید بآن وکیل ارائه نماید همان گزارش تاریخ دار و امضا شده و تصدیق شده ایست که قبل بآن اشاره کردیم. وکیل مورد مشورت آنرا در محلی حفظ خواهد کرد که در صورت احتیاج بآن مراجعه کند اگر چه سالها از تاریخ سپردن آن گذشته باشد.

ولی اگر تحقیق کننده نتوانست مشابه اختراع مورد تقاضا را در دفتر ثبت اختراعات پیدا کند دومین کاری که متقاضی ثبت اختراع باید بکند تهیه يك تقاضا نامه است زیرا امتیاز ثبت انحصار اختراع کاملاً شبیه يك قرارداد است و بهمین علت برای کسانی که در مورد ثبت اختراعات تخصصی ندارند کار فوق العاده مشکلی است که بتوانند يك تقاضا نامه مربوط به ثبت انحصار اختراع را تهیه و تنظیم کنند. در اینجا بهترین توصیه ای که میشود کرد اینست که متقاضی به سراغ يك وکیل متخصص در ثبت اختراعات برود و تمام جزئیات را برای او تعریف و تشریح کند از موارد استفاده از اختراع گرفته تا مشکلاتی که برای تکمیل اختراعش با آنها مواجه بوده است و خواهد بود تا از آن نتیجه مثبت بگیرد. و نقشه های قبلی چه نتیجه ای داده اند و با چه اشکالاتی تاکنون در عمل مواجه شده است و غیره. او میتواند با خیال راحت تمام اسرار اختراعش را برای يك وکیل عضو (Bar) افشاء کند زیرا که شرافت حرفه ای اوضامن حفظ اسراری است که در اختیار او قرار داده میشود.

در حالیکه این مراحل به ترتیب طی میشود مخترع میتواند در موازات آن به تکمیل اختراعش بکوشد. قطعات مختلفه آنرا در صورتیکه يك ماشین است بسازد یا اگر چیزهای دیگری است که احتیاج به تجربه و آزمایش مجدد دارد آنها را آزمایش کند. در اولین فرصتی

که دریافت که مورد اختراع با موفقیت قابل بهره‌برداری است اگرچه مخترع احساس کند که از لحاظ فنی در بعضی از قطعات باید تغییراتی داده شود باید شخصی را دعوت کند که ناظر کار کردن اختراع او شود و باز هم باید تاریخ بکار افتادن و نظارت ناظر صالح را با دقت یادداشت و امضاء کرده و اسم و آدرس کلیه کسانی را که این اختراع جدید را در حال کار کردن دیده‌اند باید یادداشت کرده و صورت مجلس امضاء شده را برای محافظت به وکیلش بسپارد.

بمحض اینکه تقاضای ثبت تکمیل شد وکیل مخترع از او خواهد خواست که آنرا مطالعه کرده تا مطمئن شود که نکته‌ای از آن را ناگفته نگذاشته است و مخترع متوجه خواهد شد که تقاضا نامه‌اش از چهار قسمت اصلی تشکیل شده است.

۱- اولین قسمت آن مربوط است به مشخصات اختراع که نه تنها آنچه را که مخترع ایجاد کرده است تشریح مینماید بلکه کاملاً ارتباط اختراع جدید را به آنچه که تا بحال وجود داشته توصیف میکند.

۲- نقشه‌های مربوطه دومین قسمت تقاضا را تشکیل میدهد. اینها راههایی را که مخترع ترجیح داده و برای تکمیل اختراعش بکار برده است نشان میدهد و در عین حال راههای دیگری را نیز که میشد از آن استفاده کرد ولی بوسیله مخترع مورد استفاده قرار نگرفته هم نشان میدهد.

۳- سومین قسمت تقاضا را ادعای مخترع تشکیل میدهد. این قسمتی است که حدود و ارزش حقوق مخترع را تعیین میکند و منظور از آن تصریح صورت جدید و یا تلفیق صور مختلفی است که اختراع مورد تقاضای ثبت در بردارد.

۴- چهارمین قسمت تقاضا مربوط به درخواست مخترع با اضافه و کالذنامه و قسم وقتی که تقاضا نامه تکمیل و تمام جزئیاتش تصحیح شد مخترع زیر قسم نامه را در حضور یک (Notary Public) امضاء میکند و قسم میخورد که او مؤمن و معتقد است که اختراع مال خودش است و آنرا مورد استفاده مکارانه قرار نداده و بکسی نفروخته و در جایی یکسال قبل از تقدیم تقاضای ثبت منتشر نشده است و تا بحال در هیچ کشور خارجی آنرا به ثبت نرسانده است.

تقاضای تکمیل شده به پیوست یک طفری چک برای حق‌الثبت به دفتر ثبت اختراعات ارسال میشود که در آنجا نمره شده و تاریخ گذاری شده و بایگانی میشود. بعداً این تقاضا به کمیسیون که متخصص در این نوع اختراع است احاله میشود در این قسمت کاملاً آزمایش میشود و آزمایش کننده یک نامه به مخترع نوشته و توضیحاتی در باره مشخصات، نقشه‌ها و ادعای مربوطه میخورد و در عین حال به اختراعات مشابه ثبت شده در

بایگانی خود نیز مراجعه میکنند. معمولاً نتیجه آزمایش دفتر ثبت اختراعات در مورد بازدید يك یاد و تقاضای ثبت بصورت جواب در پرونده ضبط میگردد. معمولاً گاهی از مخترع میخواهند که تغییراتی داده شود و یا بعضی از ادعاها غیر لازم بنظر می رسد. در اینجا به مهارت يك متخصص نیاز و افری موجود است که مبادا امتیازی مبتنی بر ادعاهائی که قدرت کافی از لحاظ حمایت از حق مخترع نداشته باشد صادر شود.

مذاکرات بین دفتر ثبت اختراعات و مخترع و یا وکیل او منتهی میشود به (تعقیب) تقاضا این تعقیب ممکن است سالهای زیادی طول بکشد. دفتر ثبت اختراعات در کار خود خیلی کند است و اصرار زیادی در رعایت انصاف و عدالت کامل نسبت به تمام متقاضیان دارد که هر تقاضای مطرح شده باید تا نوبه خود صبر کنند. در هر حال مدت اعتبار يك تقاضای ثبت شده شروع نمیشود مگر اینکه امتیاز مربوطه صادر شده باشد. تا آن تاریخ تقاضا باید در اختلاف نگهداشته شود بجهت اینکه فقط مقامات صالحه حکومتی و افراد مجاز از طرف مخترع حق مراجعه و دخالت در پرونده را دارند. این راهم ناگفته نگذاریم تقاضای ضبط شده این اطمینان را برای مخترع متقاضی ثبت ایجاد میکند که بعد از تاریخ ضبط تقاضای او در دفتر ثبت اختراعات يك مخترع دیگری که بر روی همان اختراع مشغول مطالعه است نمیتواند در مدتیکه سرنوشت تقاضای قبلی نامعلوم است هیچ امتیازی را راجع به این اختراع بدست بیاورد. بعد از صدور امتیاز نسخه های چاپ شده آن در مقابل دریافت هر برگ (۲۵ سنت) در اختیار علاقه مندان قرار داده میشود. زیرا که در این موقع علنی شدن اختراع لطمه ای بمنافع مخترع نخواهد زد و با دیدن این برگ امتیاز هر کس میفهمد که اختراع تقاضا شده در آن ملک انحصاری مخترع نامبرده است.

ولی باید توجه داشت صرفاً ضبط تقاضای ثبت ایجاد حقوق قابل اجرایی برای متقاضی ثبت نمیکند. تقاضای ثبت به تنهایی هیچ اثر قانونی ندارد. يك تقاضای ثبت تا صدور قطعی نیافتن قابل نقض نیست ولی از طرف دیگر اگر کسی آن اختراع را قبل از صدور قطعی از طرف مقامات صالحه بکاربرد هیچ شکایت خسارتی از طرف صاحب اختراع پذیرفته نیست مع هذا باید به کسانی که دارند این عمل را انجام میدهند يك تذکری داد که آنها باید بعد از صدور امتیاز از ادامه ساختن این اختراع دست بردارند. هر چند این تذکره غیر قانونی است مگر این اخطار در زمانی بشود که تقاضای ثبت مخترع در دفتر ثبت اختراعات دوره انتظار را برای صدور امتیاز میگذرانند.

(۴)

هلائم تجارتي

یکی دیگر از اقسام مالکیتی که برای دارنده اش خیلی ارزش دارد و باید قانوناً حمایت

شود مالکیت علائم تجارتي است. علامت تجارتي يك هيات مشخصی است که بصورت جمله یا آرم، نوع یا جنس کالا یا خدمتی را مشخص میکند. این علامتی است که بوسیله سازنده و یا فروشنده بکار میرود که کالای او را از اجناس مشابه ساخته شده و یا عرضه شده بوسیله دیگران مشخص نماید. و معرف حق سر قفلی است که وی بوسیله ساختن یا فروختن آن اجناس ایجاد کرده است. باین دلیل حقوق مربوط به علائم تجارتي در این کشور بوسیله بکار بردن حقیقی علامت در تجارت بوجود آمده است.

این حقوق کاملاً با حق ثبت اختراع فرق دارد زیرا که امتیاز ثبت اختراع بوسیله عمل دولت، با صادر کردن انحصار اختراع بوجود آمده است و این امتیاز تا مدت مقرره ادامه دارد. اما حق اشخاص نسبت به علائم تجارتي از موقع بکار بردن آن شروع میشود و تا زمانی که صاحب علامت خودش آنرا ترك نکرده است ادامه خواهد داشت.

اگر يك علامت تجارتي در مورد کالائی که در تجارت داخلی بکار میرود بکار رفت حقوق فدرال به حقوق محلی صاحب آن علامت اضافه میشود و برای جلب توجه عامه آنرا در دفتر ثبت علائم و اختراعات ثبت میکنند. ثبت علامت تجارتي برای بیست سال ادامه خواهد داشت ولی البته میتوان آنرا تجدید کرد و همینطور ادامه داد تا وقتی که صاحب علامت علاقمند به حفظ آن باشد قوانین فدرال همچنان علائم خدمت مثل (B&O) و یا علائم دسته جمعی و یا علائم گواهی شده را پیش بینی کرده است.

(۵) پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی حق چاپ و تقلید

حق چاپ و تقلید حقی است که مانع میشود از اینکه از عقیده و فکر ایجاد کننده يك کار بخصوص تقلید کنند. در بین این اعمال میتوان کتابها، کارهای هنری، آهنگ های موسیقی، عکس، فیلم و امثال اینها را نام برد. بمحض بوجود آمدن مورد حق، خود حق ایجاد میشود. ولی این حق بر طبق قوانین آمریکادر صورتی محترم است که در هر نسخه منتشره چیزی را که میخواهیم تقلید نشود باید توسط ناشرین تذکر منع تقلید داده شود. اقسام مختلف این تذکرها به نسبت نوع کار انجام شده فرق میکنند. و قتیکه نشریه ای با ذکر منع تقلید مخصوص بخودش منتشر شد دیگر از احاطه ثبت منعی برای او وجود ندارد. فقط باید يك فرم ساده ای را در واشنگتن پرو با اضافه یک نسخه از نشریه مربوطه ضبط شود در صورتیکه این تقاضا مربوط به کتاب باشد دو نسخه باید ضبط شود. حق تقلید و طبع محفوظ ممکن است در مواردی غیر از نشریات مثل موسیقی، نمایشنامه، نقاشی و عکس نیز وجود داشته باشد.

علامت گذاری

این مسئله خیلی مهم است که تمام محصولات باید علامت گذاری شود که جامعه بداند که شخص ادعا کننده بر آنها حق دارد. بعد از اینکه يك امتیاز انحصار اختراع صادر شد باین صورت اعلام میشود که تمام ارقام اجناس یا مصنوعات که تحت يك امتیاز به ثبت رسیده است با ذکر کلمه (Patent) با اضافه شماره ثبت در ذیل هر کدام در اعلان ذکر میکنند. لازم بذکر است که از این علائم تا موقعیکه امتیاز انحصار صادر نشده استفاده نمیشود. اعلان مربوط به حقوق تجارتی باید با ذکر کلمه علامت تجارتی مشخص شود البته با اضافه خود علامت. بعد از تحقق پذیرفتن ثبت کلمات «Reg. U. S. Pat. off» یا فقط يك «R» در يك دایره ممکن است بکار رود ولی این آخرین کلمات مربوط به علامت گذاری را تا موقعیکه در دفتر ثبت علائم به ثبت نرسیده و موافقت نشده نمیشود بکار برد.

تذکره مربوط به حق طبع و تقلید کاملاً با آنچه در فوق گفته شد متفاوت است. این امر به نسبت کاریکه انحصار مربوط به آنست فرق میکند و در يك چیز مشترکند آن هم عبارت از اینست که تذکر باید قبل از تقاضای ثبت و در موقع انتشار در هر نشریه وجود داشته باشد.

اگر در روی يك کتابی علامت تجارتی باشد از حق طبع و تقلید محفوظ نمیشود استفاده کرد در مورد اختراع هم نمیشود از این حق استفاده کرد. ولی گاهی اوقات ممکن است در جائیکه استعداد هنری خاصی در فرم و شکل يك کالا بکار رفته باشد بتوان برای آن از محفوظ بودن حق طبع و تقلید استفاده کرد حتی گاهی ممکن است انحصار ط-رح بدست آورد.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی
(۷)

مشورت با وکیل

بوسیله مشاوره با يك وکیل ثبت علائم و اختراعات هر فردی میتواند از اتلاف وقت و پول در روی طرحی که نمیشود از آن کاملاً حمایت کرد جلوگیری کند. تازه اگر بشود حمایت کرد باز هم بكمك وکیل برای تعیین حدود و تهیه و تنظیم قرار دادها احتیاج است زیرا محکم بودن همین قراردادهاست که موقعیت او را حفظ میکند. مخصوصاً اگر بخواهد جوازی صادر کند و یا حق اختراعش را بفروشد حتماً بكمك يك وکیل مجرب احتیاج دارد.

قبل از انتخاب يك وکیل که این زحمات را برعهده بگیرد او باید در باره موقعیت و قدرت و پختگی او در شناسی تحقیق کافی بکند. شخص باید در انتخاب وکیل بهمان اندازه دقیق باشد که در صورت احتیاج، يك طبیب یا جراحی را انتخاب میکند. چون باید بخاطر داشته باشد که مثل پزشکان و جراحان، يك وکیل ثبت علائم و اختراعات که از لحاظ اخلاقی در مرتبه مشخص مشاغل قضائی قرار دارد هیچوقت بنفع خود تبلیغ نمیکند.

لایحه قانونی برای يك فرد

در کشورهایی که بیشتر به آزادی اهمیت میدهند قوانینی وجود دارد که آزادی را بر علیه افراد نقض میکند تا برای عموم نگهدارد. ازین قبیل قوانین در انگلستان وجود دارد مثل لوایح قانونی موسوم به اتاندر (۱).

در دادگاههای انگلستان يك دلیل قانع کننده برای اقباع قضات کافی نیست که رأی بدهند بلکه باید دلایل قطعی و مسلم باشد و بموجب قانون بر علیه متهم باید دو شاهد وجود داشته باشد. همچنین اگر کسی متهم با مری باشد که جنایت بزرگ (مهم) نامیده شده و موفق شود گواهان را رد کند بطوریکه محکوم کردن او بوسیله موازین قانونی ممکن نباشد میتوان يك لایحه مخصوص (اتاندر) راجع به شخص او به مجلس برد که تقریباً جنبه ادعای نامہ و کیفر خواست دارد. این لایحه منفرداً درباره او تنظیم و به مجلس برده میشود و درباره آن مثل سایر لوایح رفتار میکنند. باین معنی که باید مجلسین آنرا تصویب و پادشاه صحنه نماید. متهم نیز میتواند بوسیله وکیل مدافع خود ازین لایحه دفاع و بر علیه آن صحبت کند و در مجلس هم میتوانند در اطراف آن مذاکرات بنمایند. (۲)

۱- Attainder

محروریت از تمام حقوق مدنی و توارث و انتقال اموال در نتیجه حکم موت فرضی یا در اثر جنایت و خیانت بزرگ.

۲- روح القوانین مونسکیو ترجمه فارسی، چاپ ۱۳۲۲ م ۲۴۱.